

Reflexe je neopominutelnou součástí výuky

Pro učitele, který směřuje se svými žáky k rozvíjení matematické gramotnosti je reflexe nutnou a neopominutelnou součástí při plánování vyučovací hodiny.

Reflexe se týká cílů učení (o čem jsme se učili, co jsme měli pochopit nebo ovládnout), může se týkat i procesu učení (jak jsem se učil).

Žák si v konečné fázi učení dělá v hlavě nový pořádek v tom, o čem se učil. Na rozdíl od jednotného shrnutí učitelem nebo jedním chytrým žákem se v reflexi dbá na to, aby učitel nechal každého žáka formulovat si závěrečné pochopení po svém.

Žák svými slovy srozumitelně vyjádří své myšlenky, vysloví se k údajům a k názorům, které předtím neměl nebo ve kterých neměl jasno. Při reflexi procesu učení si žák ujasňuje postupy učení a myšlení, kterými se dostával k novým informacím a novému pochopení, a ujasňuje si, co by měl příště dělat jinak.

Žák dále zažívá uspokojení nad tím, čeho se dobral, a zvědavost na to, co by ještě mohl dále zvědět a pochopit, pociťuje radost nebo nespokojenost ze spolupráce.

Při reflexi mohou být naplňovány hned tři složky matematické gramotnosti (<https://digifolio.rvp.cz/artefact/file/download.php?file=82176&view=13192>):

- Potřeba opakovaně zažívat radost z úspěšně vyřešené úlohy, pochopení nového pojmu, vztahu argumentu nebo situace a důvěra ve vlastní schopnosti)
- Schopnost účinně pracovat s chybou jako podnětem k hlubšímu pochopení zkoumané problematiky
- Schopnost individuálně a v diskuzi analyzovat procesy, pojmy, vztahy a situace v oblasti matematiky

Kterých omylů se jako učitelé dopouštíme ve fázi reflexe?

- Spěcháme. Úlohy, kterými chceme žáky k reflexi vést, jsou náročné na promýšlení, ale ne vždy na ně v hodině zbývá dost dlouhý čas.
- Vsouváme do reflexe své „správné“ nebo „nutné“ informace.
- Kontrolujeme. Úlohy, které žákům k reflexi dáváme, někdy ve skutečnosti slouží jen pro naši kontrolu, přitom při reflexi se žák stále ještě učí, zatímco při kontrole se očekává, že učení již skončilo.
- Vyrušujeme. Žáci potřebují k tomu, aby své poznání dostavěli, klid a soustředění.

Zdroj:

http://www.kritickemysleni.cz/klisty.php?co=klisty24_eur